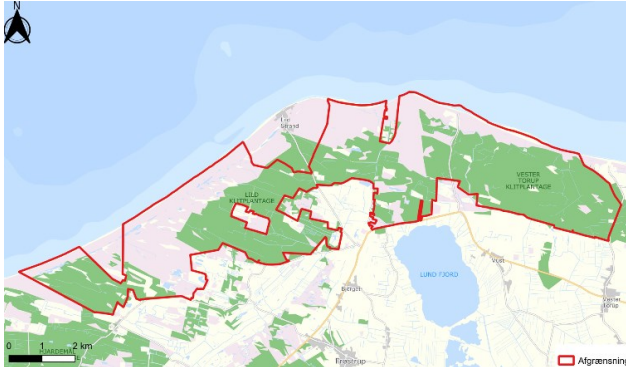

Naturstyrelsen

Mulig Naturnationalpark Vester Thorup

Figur 1. Forslag til mulig Naturnationalpark Vester Thorup på 4.178 ha.

Natur

Området danner Jyllands skulder og afgrænses af Vigsø Bugt og Jammerbugten mod nord, Lund Fjord og agerlandet mod syd. Fiskerlejerne Lild Strand og Thorup Strand ligger lige op ad området. Landskabet er meget varieret med store flader med hævet stenalderhavbund mod vest, Bulbjergs kalkskrænt, der er 47 m.o.h. helt ud til havet. Jordbunden er hovedsagelig flyvesand. Ved Bulbjerg er prækvartær kalk og i Vester Thorup Klitplantage partier med moræneler og grus.

Terrænet er overalt dannet af sandflugt. Store mængder sand er endog blæst op over Bulbjergformationen og har dannet meget store parabelklitter langt inde i Vester Thorup Klitplantage.

Skoven er oprindelig anlagt ved plantning af bjergfyr med det hovedformål at standse sandflugt. Senere er bl.a. oversøiske træarter indplantet, og disse udgør i dag omkring en tredjedel af nåleskovarealet. Dele af skoven består af ens aldrende nåletræer, mens andre dele er ældre skovfyr med skovbund med hedevegetation.

Skoven drives i dag ved naturnær skovdrift og er under ændring til mere løvskov. En stor del af den oprindelige bjergfyr er ryddet, og den oprindelige klithede er genskabt, bl.a. på den lave slette øst for Bulbjerg.

Områdets historie

Lild og Vester Thorup Klitplantager er tilplantet i slutningen af 1800-tallet og begyndelsen af 1900-tallet, og ligger dels på hævet havbund og dels på sandoverføgen moræne.

Beskrivelse af området

Området består af lysåben natur og kystnære klitplantager. Størstedelen af arealerne er næringsfattige. Nåleskovarealet er domineret af bjergfyr (554 ha), skovfyr (499 ha) og sitkagran (634 ha).

	Nuværende anvendelse i ha
Løvskov	261
Nåleskov	2.210
Lysåben natur	1.567
Våde naturtyper	140
Total	4.178
Hegnslængde	68 km

Særlige arter

Bredbægret ensian, mosskive, navle stjernebold, olivenbrun farvetunge, stilk-månerude, hjertelæbe, koralrod, bakke-gøgelilje, baltisk ensian, plettet gøgeurt i hvid variant, kambregne og kongebregne, spinkel rensdyrlav, småskællet kødpigsvamp og sommerfugle som gråbåndet bredpande og violetrandet ildfugl. Der er desuden registreret odder og ynglefugle som havørn, stor hornugle og en stor bestand af natravn i klitplantagerne.

Helårsgræsning

Området vurderes velegnet til helårsgræsning. Området er næringsfattigt, har en varieret topografi og relativt store skovbevoksede arealer, hvor der hele året kan findes læ, ly og tørt leje. Der findes endvidere flere søer og vandhuller.

I området findes i dag en væsentlig kronvildtbestand. Ud over kronvildt findes en moderat bestand af dådyr i området. Anvendelse af

lave hegn vil gøre det muligt for kron- og dådyr at bevæge sig frit.

Infrastruktur

Tre mindre kommuneveje i retning mod havet deler området op i tre store delområder.

Desuden er der Bulbjergvej, som er offentlig og går ca. 10 km. øst/vest i Vester Thorup Klitplantage.

Naturlig hydrologi

Størstedelen af området afvandes mod nord til hovedoplandet Skagerrak og en mindre del til hovedoplandet Limfjorden. Næsten al vand løber ud i temporære søer bag havklitten og siver herfra til havet. Terrænet i Madsbøl og Lild-områderne er forholdsvis fladt og har grundvandsspejl ret tæt på terræn. Mange af søerne i klitterne er temporære, og vandstanden kan typisk svinge 0,2-0,5 m over året. I hele området findes ca. 80 km grøfter. Der skal tages en række nabohensyn (herunder sommerhusområder), men udvalgte grøfter vil kunne lukkes.

Friluftsliv

Området omkring Bulbjerg besøges årligt af ca. 120.000 mennesker. Derudover tiltrækker Thorup Strand også et relativt stort antal besøgende.

Ved Bulbjerg og i Vester Thorup Klitplantage findes faciliteter i form af hundeskov, overnatningspladser, fri teltning, udsigtstårn og rasteplasser, borde/bænke, naturlegeplads og en række sheltere. Vester Thorup har desuden været grundlaget for store internationale orienteringsløb.

I områderne Madsbøl og Lild Klitplantager findes meget få faciliteter, og her ses også et betydeligt lavere antal besøgende.

I området findes desuden den nationale cykelrute N1 (Vestkyststiens cykelrute forløb), et tilsvarende vandrerute forløb og ridestier neden for skrænterne.

I umiddelbar tilknytning til den mulige naturnationalpark findes der statsejede arealer ved Svinkløv Klitplantage.

Arrondering og ejendomsstruktur

Der er tale om et stort sammenhængende areal på ca. 4.178 ha., som består af statslige skov- og

naturarealer. Et opmærksomhedspunkt er, at der ligger en større privat ejendom inde midt i områdets vestlige del, og at området helt mod vest omgiver et større privatejet areal.

Særlige forhold

Området ligger i to kommuner, den vestlige del i Thisted Kommune, den østlige del i Jammerbugt Kommune.

Der er store jagtmæssige interesser tilknyttet området.

Eksisterende beskyttelse

Godt halvdelen af området er omfattet af Natura 2000 habitatbeskyttelsesområde N16 og N44, hvor udpegningsgrundlaget bl.a. omfatter hvid klit, grå/grøn klit, klithede, havtornklit, grårisklit, klitlavning, lobelie sø, brunvand sø og hængesæk. I forbindelse med projektbeskrivelse og udarbejdelse af forvaltningsplan skal der ses nærmere på forholdet til Natura 2000 målene.

Desuden indgår delområder i arealfredninger, heriblandt Nissekær, Hjørdemål Klit, Lild Klit, Lild Strandkær, Harkens Bakke og Valbjerg, og mange arealer er beskyttet efter §3 i Naturbeskyttelsesloven. Klitterne og dele af klitheden er omfattet af klitfredningslinjen

Kulturarv

Store dele af området var dækket af hav i oldtiden, og der findes derfor ingen egentlige fortidsminder i skovene i Madsbøl og Lild Klitplantager. I Vester Thorup Klitplantage findes mange fredede gravhøje samt flere hustomter og gamle hjulspor. Hedearealet vest for plantagen rummer en samling stenalderanlæg med stensætninger og bautasten. Desuden findes dele tilbage af sandflugtskommissær Thagaards første forsøgsplantninger tilbage fra 1816 – et af i alt 8 forsøg på at dæmpe sandflugten i området ved træplantning.